

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/66/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112208387
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4112208387.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hušekovej a sudcov JUDr. Jarmily Pogradovej a JUDr. Vladimíra Novotného vo veci starostlivosti súdu o maloletú Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: T. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., F. XXX/XX, t. č. bytom W... I. XX, T. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., F. XXX/XX, zastúpený Advokátska kancelária Roštár - Slovák, s.r.o., so sídlom Bratislava, Révová 7, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej, o odvolaní otca a o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 13P/82/2012-48 zo dňa 17. júla 2012 v časti vyživovacej povinnosti k maloletej, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa výživného na maloletú Y. **p o t v r d z u j e.**

Ž i a d e n z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 140,-Eur mesačne, počnúc dňom 1.8.2012, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ustanovenia § 24 ods. 4, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj zisteným skutkovým stavom veci, keď dospel k záveru, že je daný dôvod na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, keďže rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti.

Mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu v Nitre č. k. 25C/58/2004-27 zo dňa 6.4.2004 bolo manželstvo účastníkov rozvedené. Na čas po rozvode bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matke, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 66,38 Eur mesačne. V tom čase bola matka maloletej nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, nemala príjem. Otec maloletej bol nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Obaja nemali ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

Rodičia maloletej po rozvode manželstva obnovili manželské spolužitie, avšak v marci 2012 prestali viesť spoločnú domácnosť. Matka maloletej žije v súčasnej dobe s maloletou Y. a s maloletou F. F., nar. XX.X.XXXX v trojizbovom byte. Od 25.4.2012 pracuje ako predavačka, dosahuje príjem 400,-Eur mesačne + percento z predaja netto. Poberá prídavky na dve deti vo výške 45,08 Eur mesačne. K maloletej F. prebieha konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností pod sp. zn. 35P/37/2012 a otec platí matke výživné na maloletú F. vo výške 60,-Eur mesačne. Otec maloletej žije v rodinnom dome, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve. Otec v spoločnosti DEKTRADE SR, s.r.o. na pozícii obchodného zástupcu od 1.2.2012 dosahoval priemerný mesačný zárobok netto 911,97 Eur, keď na danú pozíciu bol preradený z rozhodnutia zamestnávateľa z pozície, kde dosahoval vyšší priemerný mesačný zárobok

netto 1.235,35 Eur. Má príjem z prenájmu poľnohospodárskej pôdy v obci J. vo výške 30,- až 60,- Eur ročne. Má bežné náklady na domácnosť spojené s užívaním rodinného domu. Spláca pôžičku spoločnosti Cetelem Slovensko, a.s. vo výške 70,70 Eur mesačne. Otec platí výživné na maloletú Y. vo výške 66,39 Eur, prispel jej na ozdravný pobyt v M. v marci 2012 sumou 100,-Eur, v máji 2012 sumou 70,-Eur. V apríli 2012 jej prispel sumou 130,-Eur. Maloletá navštevuje 7. ročník základnej školy, má v škole náklady na stravné a na ZRPŠ. Má zvýšené náklady v súvislosti so záujmovou činnosťou / volejbal/, ktoré hradí otec.

Súd prvého stupňa s poukazom na tú skutočnosť, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky s poukazom na dohodu rodičov ohľadne osobnej starostlivosti k maloletej. Pokiaľ ide o výživné na maloletú, určil otcovi výživné vo výške 140,- Eur mesačne, ktoré výživné považoval za primerané veku a odôvodneným potrebám maloletej, i s prihliadnutím na základné potreby, zdravotný stav a záujmovú činnosť /volejbal/ maloletej, ako aj k zárobkovým možnostiam a schopnostiam oboch rodičov. Výživné vo vyššej výške považoval za neadekvátne s poukazom na odôvodnené potreby maloletej, i s poukazom na ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca. Zohľadnil tiež skutočnosť, že otec maloletej zabezpečuje osobnú starostlivosť o obe maloleté deti vo zvýšenej miere. Ďalej dospel k záveru, že súdom určené výživné neohrozí životnú úroveň otca maloletej. Súd prvého stupňa dôvodil ďalej tým, že pri určení výživného vychádzal z príjmu otca, ktorý dosahoval po preradení na pracovnú pozíciu obchodného zástupcu, keď táto zmena nastala na základe rozhodnutia zamestnávateľa otca. Súd prvého stupňa túto skutočnosť vyhodnotil tak, že otec maloletej sa nevzdal dobrovoľne vyššieho príjmu vlastným konaním v zmysle § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine. Súd prvého stupňa určil otcovi platiť výživné na maloletú od 1.8.2012 dôvodiac návrhom oboch rodičov, keďže otec maloletej do júla 2012 uhradil všetky výdavky na zabezpečenie potrieb oboch maloletých detí.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti určenia vyživovacej povinnosti podal odvolanie otec maloletej. Dôvodil tým, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci a vec nesprávne právne posúdil. Namietal, že súd prvého stupňa nesprávne posúdil majetkové pomery a príjem otca a nesprávne posúdil majetkové pomery a príjem matky a jej schopnosť podieľať sa na výžive dieťaťa, keďže si súd nepreveril finančné pomery matky, ktorá od otca odišla začiatkom marca 2012 s finančnými prostriedkami na účte v banke 250,- až 350,-Eur a dňa 31.3.2012 mala na účte 2.853,-Eur, z čoho je zrejmé, že niekto matke pomáha, platí jej úhrady za byt, kupuje oblečenie, zahraničné dovolenky. Mal za to, že matka musí mať ďalší príjem. Poukázal na to, že mu povedala, že peniaze má od priateľa, s ktorým má blízky vzťah. Ďalej poukázal na to, že matka maloletej si po odchode zo spoločnej domácnosti vzala auto, televízor, videokameru, hrnce, DVD prehrávač, elektrospotrebiče. Uviedol, že súd nezohľadnil skutočnosť, že takmer polovicu mesiaca sú deti v jeho osobnej starostlivosti a on platí všetky výdavky so školou a školským stravovaním. Ma za to, že určené výživné prekračuje príjem otca, jeho možnosti a schopnosti. Uviedol, že na základe výpovede danej mu zamestnávateľom je nezamestnaný od 1.10.2012 a je evidovaný na úrade práce. Navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a určiť výživné na maloletú vo výške 130,-Eur mesačne od 1.8.2012 a vo výške 70,-Eur mesačne od 1.10.2012.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti vyživovacej povinnosti k maloletej podala odvolanie matka. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že otcovi určí výživné vo výške 180,-Eur mesačne od 1.8.2012. Dôvodila tým, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Považovala súdom určené výživné za určené v rozpore s § 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine. Uviedla, že otec dosahoval do februára 2012 priemerný mesačný zárobok netto 1.235,32 Eur. Otec bol vlastným zavinením preradený na inú pozíciu v práci, čím sa mu znížil príjem na 911,97 Eur netto mesačne. Poukázala na to, že ona má bežné mesačné výdavky na maloletú 255,-Eur, do ktorej sumy nepočíta zájazdy, výlety a podobne. Uviedla, že od vyhlásenia rozsudku sa zmenili pomery v tom, že otec má maloletú v starostlivosti iba každý druhý víkend od piatka 6.00 hod. do pondelka 8.00 hod., čím sa jej zvýšili náklady na výživu maloletej.

Otec doplnil svoje odvolanie podaním doručením súdu dňa 25.10.2012. Uviedol, že k preradeniu na inú pozíciu u zamestnávateľa došlo bez jeho zavinenia. Poukázal na to, že matka maloletej má priateľa, v marci 2012 našiel dôkazy o nevere. Mal za to, že matka musí mať aj iný príjem s poukazom na

nepomer medzi jej príjmom a výdavkami. Poukázal na to, že on sa stále podieľa na osobnej starostlivosti o maloleté deti.

Kolízny opatrovník sa písomne vyjadril k odvolaniu oboch rodičov. Uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvého stupňa.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd /§ 10 ods.1 OSP/ prejednal rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, ako aj konanie ktoré mu predchádzalo postupom podľa § 212 ods. 2 písm. a/ OSP, § 214 ods. 1 OSP a po doplnení dokazovania vo veci dospel k záveru, že je potrebné rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správne podľa § 219 OSP.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

Podľa § 62 ods.4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods.3 Zákona o rodine ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

Podľa § 75 ods.1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť sa zamestnať, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené potreby a záujmy, majetkové pomery a podobne. Spolu s § 75 a nasl. Zákona o rodine je možné vyvodiť faktory, ktorých kombinácia priamo vplyva na stanovenie výšky výživného v súdnom konaní. Na strane povinného sú to v prvom rade jeho zárobkové, schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností a výška príspevku iných povinných osôb k týmto oprávneným. Na strane dieťaťa treba prihliadnuť na jeho oprávnené potreby s ohľadom na jeho vek, zdravotný stav, záujmy, prípravu na

budúce povolanie, majetkové pomery dieťaťa, ďalej na výšku výživného poskytovaného inými povinnými osobami /napr. druhý rodič/, na ich schopnosti, možnosti, majetkové pomery a počet vyživovacích povinností.

V danej právnej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa úplne zistil skutkový stav veci, na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa v odôvodnení obmedzuje na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a ich doplnenie podľa § 219 ods.2 OSP.

Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa vec správne právne posúdil, pokiaľ ide o určenie výšky vyživovacej povinnosti na maloletú, keďže táto výška zohľadňuje vyššie uvedené zákonné ustanovenia Zákona o rodine. Súd prvého stupňa vec správne právne posúdil i pokiaľ ide o určenie obdobia, odkedy upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletej, keď toto ustálil v spojení s obdobím, kedy rodičia maloletej prestali viesť spoločnú domácnosť, i s prihliadnutím na dobrovoľnú úhradu nákladov na maloletú zo strany otca do júla 2012 vrátane, teda k 1.8.2012.

Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že vzhľadom na preukázané zárobkové schopnosti a možnosti, ako aj majetkové pomery oboch rodičov, vzhľadom na skutočnosť, že obaja rodičia majú ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. F. F., ako aj vzhľadom na preukázané odôvodnené potreby maloletej / bežné výdavky, ako aj zvýšené výdavky v dôsledku záujmovej činnosti maloletej v rozhodnom období- volejbal/ bolo potrebné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť, keď určené výživné vo výške 140,-Eur mesačne zodpovedá vyššie uvedeným kritériám pri určení vyživovacej povinnosti, zohľadňujúc i tú skutočnosť, aby sa maloletá podieľala na životnej úrovni svojich rodičov.

Je nesporné, že obaja rodičia maloletej mali v rozhodnom období pravidelný mesačný príjem tak, ako je uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Otec maloletej mal z pracovného pomeru, ktorý trval do 30.9.2010 pravidelný mesačný príjem u svojho zamestnávateľa. Súd prvého stupňa vecne správne vychádzal pri určení výživného z jeho priemerného mesačného zárobku netto vo výške 911,97 Eur, ktorý príjem otec dosahoval od 1.2.2012, teda po preradení otca zo strany zamestnávateľa na inú pozíciu - oblasťný zástupca, kde dosahoval nižší príjem než pred preradením. Teda pokiaľ u otca maloletej v dôsledku tejto preukázanej skutočnosti došlo k zníženiu priemerného mesačného zárobku netto, nemožno dospieť k záveru, že otec sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zárobku v zmysle ustanovenia § 75 ods.1 veta druhá Zákona o rodine. Otec mal v rozhodnom období ďalší príjem a to z prenájmu poľnohospodárskej pôdy vo výške od 30,-Eur do 60,-Eur ročne. Odvolací súd ďalej uvádza, že v konaní nebola preukázaná otcom tvrdená skutočnosť, že by matka maloletej žila v spoločnej domácnosti s iným mužom, s ktorým by sa podieľali spoločne na hradení spoločných nákladov na domácnosť, teda s ktorým by spoločne viedli spoločnú domácnosť. Odvolací súd s poukazom na odvolacie dôvody otca maloletej ďalej poukazuje na to, že za daného preukázaného skutkového stavu je potom v otázke určenia výživného právne irelevantná tá skutočnosť, či má matka intímny vzťah s iným mužom.

Odvolací súd v danej právnej veci s poukazom na zárobkové schopnosti a možnosti, ako aj majetkové pomery rodičov dospel k záveru, že otec maloletej si môže plniť vyživovaciu povinnosť v rozsahu určenom súdom prvého stupňa, zodpovedajúcom odôvodneným potrebám maloletej, i po zohľadnení skutočnosti, že otec maloletej má ďalšiu vyživovaciu povinnosť, ako aj po zohľadnení ostatných mesačných výdavkov otca nevyhnutne vynaložených, na ktoré odvolací súd prihliadol. Takto určené výživné spolu s rodinnými prídavkami, ako aj s vyživovacou povinnosťou zo strany matky, i formou jej osobnej starostlivosti o maloletú vzhľadom na vek maloletej, bude primerane kryť odôvodnené potreby maloletej tak, aby životná úroveň rodičov a ich maloletej bola rovnaká.

Z doplneného vykonaného dokazovania mal odvolací súd za preukázané, že pracovný pomer otca u jeho zamestnávateľa DEKTRADE SR, s.r.o. skončil výpoveďou zo strany zamestnávateľa podľa § 63 ods.1 písm. b/ Zákonníka práce z organizačných dôvodov pre nadbytočnosť k 30.9.2012 a otcovi bolo vyplatené pri skončení pracovného pomeru odstupné za tri mesiace, podľa vyjadrenia otca vo výške 2.400 Eur netto. Zo správy Sociálnej poisťovne pobočka Nitra vyplýva, že otec maloletej od 1.10.2012 poberá dávky v nezamestnanosti. Otec uviedol, že bude tieto dávky poberať po dobu šiestich mesiacov. Dávky v nezamestnanosti mu boli vyplatené za mesiac október 2012 vo výške 785,70 Eur, za mesiac november 2012 vo výške 760,30 Eur. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra vyplýva, že otec je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1.10.2012 a evidencia trvá.

Odvolací súd pokiaľ ide o skončenie pracovného pomeru otca mal za preukázané, že pracovný pomer otca maloletej skončil zo strany zamestnávateľa z organizačných dôvodov - z dôvodu nadbytočnosti, teda nemožno dospieť k záveru, že otec sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zárobku v zmysle ustanovenia § 75 ods.1 veta druhá Zákona o rodine. Napriek tej skutočnosti, že otec maloletej je od 1.10.2012 nezamestnaný, odvolací súd dospel k záveru, že otec maloletej je schopný si plniť vyživovaciu povinnosť k maloletej v súdom určenej výške aj v čase od 1.10.2012, keďže od tej doby poberá dávky v nezamestnanosti v takej výške, z ktorej je schopný plniť si súdom určenú vyživovaciu povinnosť k maloletej, i s prihliadnutím na jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť a to bez ohrozenia svojej životnej úrovne. Navyiac je potrebné zohľadniť i tú skutočnosť, že otec maloletej má k mesačnému príjmu spočívajúcemu v dávkach v nezamestnanosti ďalší príjem a to príjem - odstupné, ktoré mu bolo vyplatené pri skončení pracovného pomeru.

Z vyššie uvedených podstatných dôvodov potom nebol daný dôvod v čase rozhodovania súdu prvého stupňa a ani v čase rozhodovania odvolacieho súdu, ktorý by odôvodňoval určenie výživného v nižšej výške, resp. jeho zníženie od 1.10.2012 na sumu 70,-Eur mesačne, resp. jeho určenie vo vyššej výške.

S poukazom na vyššie uvedené podstatné dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods.1 OSP.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 146 ods.1 písm. a/ OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.